

«تهیه و بررسی منابع تاریخی در مهندسی عمران»، (دکتر ابوالحسن وفایی)

شاخه مهندسی عمران فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران برای همگامی با تحولات علمی- فنی صورت گرفته در حوزه عمران کشور و با هدف گسترش و پیشبرد دانش بشری و توسعه کمی و کیفی نیروهای متخصص و نیز بهبود بخشیدن و کارا ساختن فعالیتهای آموزشی و پژوهشی در زمینه های مربوط به مهندسی عمران، پژوهش های دامنه داری را آغاز کرده است. دامنه این مطالعات شامل بررسی منابع نوشتاری موجود در مراکز علمی - دانشگاهی کشور از سوی استادان، محققان و دانشمندان شاخه های مختلف عمران است.

گزارش حاضر بررسی منابع تاریخی عمران در ایران است. این گزارش در دو بخش تنظیم شده است: بخش اول به تقسیم بندی موضوعی منابع عمران در ایران می پردازد. در این بخش ضمن ارائه فهرستی از منابع موجود مربوط به مهندسی عمران در ایران، منابع موجود در ۱۳ عنوان تفکیک و کدگذاری شده اند. در بخش دوم خلاصه ای از سه منبع اصلی مربوط به مهندسی عمران ارائه شده است. منبع اول با عنوان علم در تاریخ شامل ۴ جلد است که پیشینه علم در جهان و چگونگی تحول علم در تاریخ را بازگو می کند و در ضمن آن به آغاز و سیر تحول فعالیتهای مهندسی می پردازد. منابع دوم با عنوان تاریخ صنعت و اختراع در پنج جلد است که به بررسی تاریخی فعالیتهای مهندسی عمران پرداخته و سیر تحول آن از ابتدای تاریخ تا عصر حاضر را در بر می گیرد. این پنج جلد شامل جلد اول: مبانی تمدن صنعتی، جلد دوم: مراحل نخستین ماشینیسیم، جلد سوم: پیشرفت ماشینیسیم، جلد چهارم و پنجم: تکنیک های تمدن صنعتی، تحول فعالیت مربوط به مهندسی عمران را از حیث ابزار و مصالح از عهد باستان تا عصر حاضر بیان می کند. در منبع سوم با عنوان تاریخ مهندسی عمران در ایران، پیدایش و سیر تحول و تکامل مواد و مصالح عمرانی و ساختمانی در ایران ذکر شده است.